

14.2.2023

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

az európai intézmények integritásának megerősítése érdekében a Parlament által kért intézkedések nyomon követéséről
(2023/2571(RSP))

Damian Boeselager, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund, Mounir Satouri, Saskia Bricmont, Alice Kuhnke
a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása az európai intézmények integritásának megerősítése érdekében a Parlament által kért intézkedések nyomon követéséről (2023/2571(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a katari korrupció gyanújáról és az európai intézmények átláthatóságának és elszámoltathatóságának szélesebb körű szükségességéről szóló, 2022. december 15-i állásfoglalására¹, a korrupció elleni küzdelemről és a CRIM bizottság állásfoglalásának nyomon követéséről szóló, 2016. október 25-i állásfoglalására², valamint az újságírók marokkói helyzetéről, különösen Omar Radi ügyéről szóló, 2023. január 19-i állásfoglalására³,
- tekintettel az Európai Parlament elnöke által a feddhetetlenség, a függetlenség és az elszámoltathatóság megerősítésére irányuló, 2023. február 8-án előterjesztett intézkedéscsomagra,
- tekintettel „Az Európai Unió valamennyi demokratikus folyamatába való külföldi beavatkozásról, beleértve a dezinformációt is” című, 2022. március 9-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel az uniós intézmények átláthatóságának és feddhetetlenségének egy független uniós etikai szerv létrehozása révén történő megerősítéséről szóló, 2021. szeptember 16-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel a Bizottság elnöke 2022. szeptember 14-i, az Unió helyzetéről szóló 2022. évi beszédére és a Bizottság 2023. évi munkaprogramjára,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke (2) bekezdésének c) pontja alapján kidolgozott, az Európai Közösségek tisztviselőit és az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni küzdelemről szóló 1997. évi egyezményre⁶,
- tekintettel az Európai Közösség és az Európai Atomenergia-közösség tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról és egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről szóló 31. EGK és 11. Euratom tanácsi rendeletre⁷,
- tekintettel az uniós átláthatósági nyilvántartásra,
- tekintettel az ENSZ 2003-as korrupció elleni egyezményére, amely csaknem egyetemes

¹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2022)0448.

² HL C 215., 2018.6.19., 96. o.

³ P9_TA(2023)0014.

⁴ HL C 347., 2022.9.9., 61. o.

⁵ HL C 117., 2022.3.11., 159. o.

⁶ HL C 195., 1997.6.25., 2. o.

⁷ HL 45., 1962.6.14., 1385. o.

érvénnyel ismeri el a jó kormányzás, az elszámoltathatóság és a politikai elkötelezettség fontosságát,

- tekintettel az Európa Tanács korrupcióról szóló egyezményeire,
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre, és különösen annak 29. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a belga hatóságok által vezetett, folyamatban lévő nyomozásra adott azonnali válaszként – amely a korrupció, a pénzmosás és egy olyan bűnszervezetben való részvétel rendkívül aggasztó rendszerét tárta fel, és az Európai Parlament jelenlegi és volt képviselői és alkalmazottai ellen is folyik –, a Parlament 2022. december 15-én nagy többséggel elfogadta a katarai korrupció gyanújáról és az európai intézményeken belüli átláthatóság és elszámoltathatóság szélesebb körű szükségességéről szóló állásfoglalását; mivel az állásfoglalás számos sürgős intézkedés elfogadására szólított fel az uniós intézmények integritásának, átláthatóságának és elszámoltathatóságának megerősítése érdekében;
- B. mivel az Európai Parlament elnöke 2023. február 8-án intézkedéscsomagot terjesztett elő a feddhetetlenség, a függetlenség és az elszámoltathatóság megerősítése céljából, mivel az intézkedéseket a Parlament Elnökök Értekezlete zárt ülésen fogadta el;
- C. mivel a legutóbbi napvilágra került információk súlyosan károsítják általában az Európai Unió és különösen a Parlament közmegejtélését, és tovább táplálhatják az európai intézményekkel és az európai projekttel szembeni szkepticizmust, valamint az Unió demokratikus intézményeivel és választott képviselőivel szembeni erősödő bizalmatlanságot; mivel a közelmúltban napvilágra került információk jelentősen aláássák a Parlament hitelességét a más uniós intézményekben, tagállamokban vagy harmadik országokban tapasztalható korrupció kezelése és elítélése során;
- D. mivel a korrupció demokratikus intézményeink alapját támadja meg a választási folyamatok torzítása, a jogállamiság megkerülése, a közmegejtélés hitelességének aláassása, valamint olyan struktúrák és folyamatok létrehozása révén, amelyek egyedül a kenőpénzek beszédésére irányulnak;
- E. mivel ezt a példátlan korrupciós botrányt lehetőségként kell megragadni a Parlament számára, hogy drasztikusan felülvizsgálja munkafolyamatait és eljárási szabályzatát annak érdekében, hogy visszanyerje a közbizalmat, példaként szolgáljon más európai intézmények számára, és mintát adjon az elszámoltatható és etikus parlamenti demokrácia számára;
1. hangsúlyozza, hogy az átláthatóság és az elszámoltathatóság a korrupció megelőzésének és a közintézményekbe vetett bizalom biztosításának alapvető eszközei, és hangsúlyozza, hogy sürgősen biztosítani kell, hogy a Parlament határozott intézkedésekkel rendelkezzen a demokrácia, az átláthatóság és az elszámoltathatóság védelmére, valamint a korrupció elleni küzdelem érdekében;
 2. hangsúlyozza, hogy a megvesztegetés és a politikai korrupció káros formái rendkívül romboló hatással vannak a társadalom minden területére, hozzájárulnak a kormányzati

instabilitáshoz, aláássák a demokratikus intézményekbe vetett közbizalmat, és végső soron a nagy veszélyt jelentenek a demokráciára és a jogállamiságra;

3. hangsúlyozza, hogy a korrupció megelőzése és leküzdése a demokratikus intézmények kulcsfontosságú felelőssége, és hogy csak együttműködéssel és az összes felelős szerv – többek között az Elnökök Értekezlete, a Bizottsági Elnökök Értekezlete, az Elnökség, a tanácsadó bizottság és a Parlamenten, a Bizottságon, a Tanácson és más intézményeken belüli valamennyi érintett bizottság – bevonásával lehet leküzdeni a jelenlegi leleplezések rendkívül negatív nyilvános hatását;
4. megjegyzi, hogy az Európai Parlament elnöke által 2023. február 8-án előterjesztett, a feddhetetlenség, a függetlenség és az elszámoltathatóság megerősítését célzó eredeti javaslatok jelentik az első szükséges lépést az uniós intézmények elszámoltathatóságának, átláthatóságának és integritásának biztosításához sürgősen szükséges intézményi fellépéshez; hangsúlyozza azonban, hogy a Parlament számára alapvető fontosságú a magas ambíciószint fenntartása, és kéri, hogy a cselekvési tervet további és szélesebb körű intézkedésekkel egészítsék ki, különösen a visszaélést bejelentő személyek védelme, a nyomon követés, a jelentéstétel és a felügyelet terén;
5. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy két hónappal a legsúlyosabb korrupciós botrány után nem került sor nyílt és átlátható folyamatra, többek között külső szakértők bevonásával; nyilvánosan kívánja orvosolni belső szabályainak és azok végrehajtásának hiányosságait, hogy hitelesen mutassa meg a nyilvánosságnak a reformok végrehajtása iránti szilárd elkötelezettségét, és visszanyerje a polgárok bizalmát az európai demokrácia egyetlen közvetlenül választott háza iránt; mélységes sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Parlament plenáris ülése vagy más illetékes szervei még a legnyilvánvalóbb és konszenzuson alapuló változtatásokat sem fogadták el, beleértve az átláthatósági szabályok módosítását kivétel nélkül valamennyi képviselőre, személyzetükre, valamint a személyzet érdekcsoportokkal és harmadik felek képviselőivel tartott találkozóira vonatkozóan;
6. megismétli, hogy a nyilvános ellenőrzés és a demokratikus felügyelet kiemelkedő fontosságú egy működő demokráciában; nagyobb egyértelműsége és átláthatóságra szólít fel a folyamatban lévő reformfolyamatban a folyamat nyilvános ellenőrzésének biztosítása, valamint hiteles fellépésekkel a polgárok és a civil társadalom bizalmának visszanyerése érdekében; kéri, hogy minden határozatot nyilvános üléseken fogadjanak el és a tanácskozásokra nyilvános üléseken kerüljön sor, ezáltal biztosítva az elszámoltathatóságot és a felügyeletet; sajnálja, hogy a Parlamentben kialakult az a gyakorlat, hogy a döntéseket – beleértve a közigazgatási tisztviselők kinevezésére vonatkozó döntéseket is – politikai megfontolások alapján hozza meg, s nem pedig objektív kritériumok, például a képesítések alapján;
7. hangsúlyozza, hogy a Parlament és valamennyi uniós intézmény átláthatóságának és elszámoltathatóságának megerősítése, valamint a korrupció elleni küzdelem érdekében sürgősen fel kell gyorsítani a bizalom helyreállításához, valamint a megelőzés és a felkészültség biztosításához szükséges reformok elfogadásának és végrehajtásának folyamatát; ragaszkodik ahhoz, hogy a reformokról a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2023 júniusáig szavazzanak a plenáris ülésen, és hogy az ambiciózusabb intézkedéseket nyíltan vitassák meg és a lehető leghamarabb fogadják el;

8. sajnálja, hogy az elfogadott intézkedések nem tartalmazzak javaslatokat a képviselők magatartásával foglalkozó tanácsadó bizottság hiteles reformjára; kötelezettséget vállal arra, hogy a független etikai testületre vonatkozó javaslatával összhangban megreformálja ezt a tanácsadó bizottságot, és úgy véli, hogy ennek a megreformált tanácsadó bizottságnak addig kell működnie, amíg az új független uniós etikai testület át nem veszi a szerepét; hangsúlyozza, hogy ennek magában kell foglalnia az összeférhetetlenség egyértelmű és átfogó meghatározásának elfogadását, tekintettel a közelmúltbeli leleplezésekre, külső szakértők általi ellenőrzés bevezetését, lehetővé kell tennie a tanácsadó bizottság számára, hogy saját kezdeményezésére ellenőrizze a képviselőket, lehetővé kell tennie, hogy bárki megalapozott panaszokat terjesszen elő, be kell vezetnie az elfogadott szankciók és az olyan helyzetek elnök általi kötelező közzétételét, amelyekben nem alkalmaznak szankciókat, valamint a képviselők érdekeltségi nyilatkozatainak proaktív ellenőrzését;
9. üdvözli, hogy az elfogadott intézkedések végrehajtható és visszatartó erejű szankciókat írnak elő, de feltétlenül szükségesnek tartja felvázolni, hogy melyek ezek a szankciók, és hogyan kell átlátható módon dönteni róluk, végrehajtani és érvényesíteni őket; sajnálatosnak tartja, hogy a képviselők magatartási kódexének megsértése miatt még soha nem szabtak ki pénzügyi szankciót annak ellenére, hogy a képviselők magatartásával foglalkozó tanácsadó bizottság éves jelentései legalább 26 jogsértést dokumentáltak; úgy véli, hogy a magatartási kódex bármilyen megsértését pénzügyi szankciókkal kell sújtani, és e szankcióknak visszatartó erejűnek kell lenniük; javasolja azt a követelményt, hogy az elnöknek magyarázatot kelljen adnia azokra az esetekre, amikor nem szabnak ki automatikusan szankciókat; úgy véli, hogy a pénzügyi szankciók mellett a jogsértés súlyosságától függően más szankciókat is mérlegelni kell; megjegyzi, hogy az eljárási szabályzat előírja, hogy bizonyos jogsértések esetén a képviselők nem választhatók meg a Parlament vagy valamely szerve tisztségviselőjének, nem nevezhetők ki előadónak és nem vehetnek részt hivatalos küldöttségben vagy intézményközi tárgyalásokon; javasolja e szankció kiszabását a magatartási kódex súlyos megsértése esetén;
10. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a visszaélést bejelentő személyek védelme – különösen a Parlamentben, de más uniós intézményekben is – gyengébb, mint a vonatkozó irányelvben; üdvözli, hogy az elfogadott intézkedések elkötelezik magukat a visszaélést bejelentő személyek védelmének javítása mellett, és további előrelépésre szólít fel e téren, ugyanakkor felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy működjenek együtt a Parlamenttel a visszaélést bejelentő személyek védelmére vonatkozó szabályok aktualizálása és megerősítése terén az uniós intézményekben, szervezetekben és ügynökségekben;
11. üdvözli egy olyan várakozási időszak bevezetésére irányuló intézkedések elfogadását, amelyet a volt képviselőknek ki kell várniuk, mielőtt az uniós vagy nemzeti politikai döntéshozatal befolyásolására törekvő érdekképviselők, közügyekkel foglalkozó tanácsadó cégek, tanácsadó irodák, ügyvédi irodák vagy más intézmények számára munkát vállalhatnak; úgy véli, hogy ennek a várakozási időszaknak legalább hat hónapig kell tartania, de ezen időszak alatt a volt képviselőnek átmeneti juttatást kell biztosítani; kéri, hogy hozzanak létre egy olyan rendszert, amely minden esetben lehetővé teszi a külső ellenőrzést;

12. ezért ismételten felszólítja az uniós intézményeket, hogy reformálják meg az átláthatósági nyilvántartást, többek között szigorúbb átláthatósági szabályok bevezetésével, az EU-val kapcsolatos lobbitevékenység külföldi finanszírozásának feltérképezésével, valamint egy olyan bejegyzés bevezetésével, amely lehetővé teszi a külföldi kormányoktól származó finanszírozás és a nevükben eljáró szervezetek azonosítását; üdvözli az elfogadott intézkedéseket, amelyek értelmében – a betöltött tisztségtől függetlenül – minden képviselőnek, az akkreditált parlamenti asszisztensnek és a személyzetnek kötelezően be kell jelentenie a harmadik országok diplomáciai képviselőivel és az átláthatósági nyilvántartás hatálya alá tartozó harmadik felekkel tervezett találkozókat; hangsúlyozza, hogy ezeknek a találkozókra szóló nyilatkozatoknak a lehető legegységesebbnek és a nyilvánosság számára hozzáférhetőnek kell lenniük, és hogy szankciókat kell alkalmazni a találkozók bejelentésének elmulasztása esetén; egyetért a Bizottság által javasolt rendszerrel, amely szerint kivételeket lehet engedélyezni, és általánosabb nyilatkozatokat lehet tenni olyan esetekben, amikor a személyek vagy szervezetek megnevezése veszélyeztetné az életüket vagy testi épségüket;
13. emlékeztet arra, hogy az átláthatósági nyilvántartás hatálya alá tartozó valamennyi szervezetnek be kell tartania a pénzügyi nyilatkozatokra vonatkozó szabályokat, és hogy az ilyen információknak könnyen hozzáférhetőnek kell lenniük; úgy véli, hogy a nyilvántartásnak rendelkeznie kell a nyilatkozatok ellenőrzésére szolgáló eszközökkel; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes nyilatkozatok nem határozzák meg pontosan az uniós intézményeken belüli érdekképviselőre fordított összegeket; ismételten hangsúlyozza az érdekelt felekkel folytatott átlátható és kiegészítő konzultáció politikai döntéshozatalban játszott fontos szerepét;
14. üdvözli a Katar képviselőivel szemben a leleplezéseket követően elfogadott intézkedéseket; megismétli azonban mélyszégyen aggodalmát a marokkói hatóságok által elkövetett vesztegetésről szóló vádak miatt, és felszólít arra, hogy ugyanezeket az intézkedéseket Marokkó képviselői esetében is hajtsák végre; megismétli, hogy elkötelezett a Parlamentben befolyást vásárolni kívánó országokat érintő korrupciós ügyek teljes körű kivizsgálása és kezelése iránt;
15. üdvözli az előadók és árnyékelőadók összeférhetlenségi nyilatkozatának kötelezővé tételére elfogadott intézkedéseket; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az összeférhetlenségi szabályoknak adott esetben szankciókkal valóban érvényt szerezzenek;
16. üdvözli a képviselők pénzügyi nyilatkozatai átláthatóságának növelése érdekében elfogadott intézkedéseket azáltal, hogy több információt kérnek a képviselők mellékállásairól és külső tevékenységeiről; úgy véli, hogy a Parlamentnek szigorúbbnak és átláthatóbbnak kell lennie azáltal, hogy nyilvánosságra hozza a mellékjövedelmek pontos összegét és azokat az ügyfeleket, akiknek a megbízásából a képviselők fizetségért dolgoznak; megjegyzi, hogy az ilyen szabályok teljes körű végrehajtásához kulcsfontosságú, hogy adott esetben szankciókkal kényszerítsék ki azokat; vállalja, hogy megtiltja, hogy a képviselők az EU átláthatósági nyilvántartásának hatálya alá tartozó szervezeteknek vagy személyeknek fizetett munkát végezzenek; kötelezettséget vállal arra, hogy a képviselők, a képviselők asszisztensei és a személyzet csak akkor vállalhatnak állást az átláthatósági nyilvántartás hatálya alá tartozó szervezetekben, ha

ezek a szervezetek be vannak jegyezve a nyilvántartásba;

17. sajnálja, hogy bár a decemberi állásfoglalásában szerepelt, az elfogadott intézkedések nem rendelkeznek kifejezetten arról, hogy a képviselőknek minden mandátumuk kezdetén és végén vagyonyilatkozatot kell tenniük, ami számos tagállam példáját követve további biztosítékot nyújtana a korrupció ellen; úgy véli, hogy a vagyonyilatkozatot csak az illetékes hatóságoknak kellene hozzáférhetővé tenniük, hogy megalapozott vádak esetén ellenőrizhessék, hogy a bejelentett vagyon megfelel-e a bevallott jövedelmeknek, ami jelentősen megnehezítené az illegális bevételek elköltését;
18. vállalja, hogy egyértelműbbé teszi a képviselők utazási költségtérítéseire és ajándékaira vonatkozó politikáját, valamint hogy jobban kommunikálja a képviselők számára az ajándékokra és utazásokra vonatkozó szabályokat, és hogy adott esetben szankciók révén megerősíti azok érvényesítését; megfelelő intézkedésekre szólít fel annak biztosítása érdekében, hogy a mandátummal kapcsolatos, harmadik országokba történő jogszerű utazás költségeit az intézmény fedezni tudja;
19. elkötelezi magát amellet, hogy megerősíti és teljes mértékben hatékonyra teszi a mellékes lobbitevékenység tilalmát a képviselők számára, valamint hogy betiltja a szponzorált beszédeket, eseményeket, cikkeket és megjelenéseket;
20. üdvözli az olyan harmadik országokkal fenntartott baráti csoportok tevékenységének tilalmára vonatkozóan elfogadott intézkedéseket, amelyek számára már létezik hivatalos parlamenti küldöttség, és amelyek a Parlament hivatalos tevékenységeivel való összetévesztéshez vezethetnek; kiemeli a baráti csoportok tevékenységei teljes átláthatóságának fontosságát, valamint az átláthatósági szabályok fokozott érvényesítését megfelelő szankciók révén, beleértve szükség esetén az ilyen nem hivatalos csoportok feloszlását is;
21. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Elnökség nem hajtotta végre teljes mértékben a plenáris ülés többször kifejezett akaratát az általános költségtérítés reformjára vonatkozóan, ezáltal megakadályozva az Unió kiadásainak átláthatóságát és elszámoltathatóságát, és elősegítve a büntetlenség kultúráját;
22. komolyan aggódik az elnök eredeti tervének azon pontjai miatt, amelyek korlátozzák a sürgősséggel benyújtott emberi jogi állásfoglalásokat; megkönnyebbülve veszi tudomásul, hogy ezeket a pontokat visszavonták; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy intézményünk továbbra is támogassa a civil társadalmat, az újságírókat, a tudományos szakembereket, az emberi jogok és a környezet védelmezőit, akik világszerte életüket kockáztatják a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok védelmében; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a sürgősségi állásfoglalások fontos, ha nem a legfontosabb emberi jogi eszközei a Parlamentnek, amit meg kell őrizni, sőt meg kell erősíteni, nem pedig aláásni;
23. felhívja a tagállamokat, és valamennyi uniós intézményt, különösen a Parlamentet, hogy fokozzák az együttműködést az Európai Csalás Elleni Hivatallal (OLAF), az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségével (Eurojust) és az Európai Ügyészséggel (EPPO) az uniós intézményekben, szervekben és ügynökségekben állítólagosan előforduló korrupciós esetek megfelelő és hatékony kivizsgálásának

biztosítása érdekében; felszólít az OLAF és az Európai Ügyészség mint kulcsfontosságú uniós korrupcióellenes szervek kapacitásainak és együttműködésének további megerősítésére; hangsúlyozza, hogy egységes, közvetlenül alkalmazandó uniós jogszabályra van szükség, amely az uniós tisztviselők korrupciójára vonatkozó szabályozást tartalmaz;

24. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy működjenek együtt a Parlamenttel a megelőzés és a felkészültség biztosításához szükséges reformok végrehajtásában az uniós intézmények átláthatóságának és elszámoltathatóságának megerősítése, valamint a korrupció elleni küzdelem érdekében; kiemeli, hogy a demokrácia védelméről szóló, küszöbön álló csomag, és különösen a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó jogszabályi keret aktualizálására irányuló intézkedések időszerű lehetőséget kínálnak a rejtett külföldi befolyás és a rejtett finanszírozás feltárására és a megvesztegetésen túl az olyan bűncselekményekre vonatkozó normák szigorítására, mint a jogellenes meggazdagodás, a befolyással való kereskedelem és a hatalommal való visszaélés;
25. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint a tagállamok kormányainak.